

Obrazec viničarske pogodbe, ki ga je izdelala kr. banska uprava, je izšel in se dobi v prodajalnah Tiskarne sv. Cirila. — **Pripomba:** Vsebina pogodbe je po uredbi banske uprave torej veljavna. Vinarsko društvo je predložilo svoj osnutek, ki se pa ni upošteval. Pri tisku pogodbe ni moglo Vinarsko društvo nič izpremljati, dalo je le svoje mnenje, koliko praznega prostora potrebujejo posamezna zaглаvja. Občine so bile sicer vprašane, koliko teh pogodb potrebujejo, toda nakup istih je povsem prost in ni to nikak monopol, zato lahko kupujete brez skrbi naše Viničarske pogodbe. — Tiskarna sv. Cirila.

Pod ceno prodana krava. Veljavnost kupčije? K. A. Ste lastnica krave, ki je zdrava in niste imeli namena jo prodati. Prišel pa je nek živinski nakupovalec ter Vas je z zatrjevanjem, da je krava bolna ter da bodo cene živine padle, premotil in pripravil do tega, da ste mu kravo prodali in to pod ceno, kar ste pa Vi sprevideli šele takrat, ko ste iskali drugo kravo za nakup. Radi tega smatrate kupčijo za oderuško in krave nočete izročiti nakupovalcu; pripravljeni ste raje vrniti aro in jo celo podvojiti. — »Oderuške« pogodbe so res neveljavne, vendar dvomimo, da bi sodišče smatralo, da je šlo za tako izrabljanje Vaše nevednosti in nezkušenosti od strani nakupovalca, kakor jo zahteva zakon kot pogoj neveljavnosti. V kolikor je namreč nakupovalec zatrjeval, da je krava bolna, Vam ni trebalo verjeti mu, saj ni živinozdravnik in ste morali svojo kravo sami dovolj poznati. Zatrjevanje, da bodo prodajne cene padle, pa se navadno smatra za navedbe, ki so pri pogajanjih običajne. — Bolj določno je urejeno izpodbijanje kupoprodajne pogodbe radi prikratkbe nad polovico prave vrednosti. Ako namreč ne znaša dogovorjena kupnina niti polovico prave vrednosti krave, smeta od pogodbe odstopiti. Kupec more pogodbo vzdržati v veljavi le, ako doplača razliko do prave vrednosti. — V slučaju, ako prikratka nad polovico ni podana, Vam svetujemo, da se s kupcem na kak način skušate poravnati. Ni namreč gotovo, ali bi v pravdi zmagali Vi.

Bik dvakrat prodan. K. M. Prodali ste bika z dogovorom, da ga kupec prevzame v teku enega meseca. Kupec se v tem roku ni oglasil, narkar ste Vi bika prodali drugemu kupcu. Sedaj pa se je oglasil prvi kupec, ki trdi, da je živinče njegovo in Vam grozi s tožbo. — Živinče sicer ni last prvega kupca, ker je za pridobitev lastnine potrebna tudi izročitev prodanega predmeta, vendar pa Vi niste pravilno postopali. Morali bi prvemu kupcu, potem ko ni v dogovorjenem roku prevzel bika, dati primeren dodatni rok za prevzem ter mu hkrati zapretili, da boste sicer odstopili od sklenjene pogodbe. Ker tega niste storili, marveč bika kratko malo prodali naprej, ima prvi kupec pravico, da zahteva od Vas izročitev bika. Ako Vam ne bo mogoče dobiti bika od drugega kupca nazaj, boste morali prvemu kupcu plačati odškodnino radi neizpolnitve pogodbe. Pod odškodnino se v predmetnem primeru, ko gre na Vaši strani za očitno malomarnost, razume povračilo prave škode in izgubljenega dobička. Višino prave škode in izgubljenega dobička bi moral kupec v eventualni pravdi seve dokazati. — Po gornjem se boste morali s prvim kupcem na kak način poravnati, ker se v pravdo ne kaže spuščati.

Kupljene parcele prodane na dražbi, ker niso bile opisane. V. B. Pred 28 leti ste kupili štiri zemljiške parcele. Leta 1928 ste sestavili kupoprodajno pogodbo, dali legalizirati podpise na sodišču, prijaviili pogodbo davčni upravi, plačali v redu vse takse in pristojbine in Vam je takrat zemljiškoknjižni uradnik na vprašanje, ali je še kaj treba storiti, odvrnil, da je že vse popolnoma v redu in da so navedene parcele Vaša last. Sedaj pa je prišlo posestvo, h kateremu so parcele pred nakupom spadale, na javno dražbo ter je bilo posestvo prodano z od Vas kupljenimi parcelami vred, kajti te parcele še niso bile opisane od prodajalca na Vas. Dan pred dražbo

ste sicer na sodišču zahtevali, naj se od Vas kupljene in že 28 let v miru uživane parcele izločijo iz prodaje, odnosno izvršbe, a je sodnik Vašo zahtevo zavrnil. — Vaša dolžnost po sklenitvi kupoprodajne pogodbe je bila, da pri zemljiškoknjižnem sodišču predlagate odpis kupljenih parcel od prodajalčevega posestva in prepis na Vas kot kupca. Zemljiškoknjižni uradnik za eventualne napačne informacije in pravne pouke ter za to, da Vas ni poučil, da je treba predlagati prepis kupljenih parcel v zemljiški knjigi na Vaše ime, žal ne odgovarja, odnosno ga ne morete tožiti na plačilo odškodnine. Odškodnino bi Vam moral plačati prodajalec, ker je bil on obvezan skrbeti tudi za zemljiškoknjižni prenos prodanih parcel na Vaše ime — razen, ako ni

bilo dogovorjeno, da zemljiškoknjižno izvedbo predlagate lahko tudi Vi in bi bila v slednjem primeru podana deljena krivda ter bi morali polovico škode sami trpeti. — Kupec, ki je posestvo izdral na javni dražbi, je postal lastnik tudi predmetnih štirih parcel in ni dolžan jih Vam izročiti. Le v primeru, ako bi se Vam posrečilo dokazati, da kupec ob času dražbe ni bil v dobri veri, da so vse parcele res last zavezance, čigar posestvo je bilo na dražbi, bi mogli zahtevati, da kupec dovoli prepis predmetnih parcel v Vašo last. Ali ste kupca pred dražbo ali vsaj pri dražbenem naroku opozorili, da so štiri parcele Vam prodane že pred 28 leti? Ali je morda kupec od koga drugega (zavezance — prejšnjega lastnika ali sodnika) to zvedel?

Našim malčkom

Cigančkova ljubezen do matere

Ciganček Vanko se je na vse zgodaj zbudil. Zvezde so ugašale. V grmovju so se budile ptice. Ciganček je zlezl iz šotora k ognjišču in razpihal pepel. Na žerjavico

je naložil polena in pristavil lonec, da bi voda zavrela, preden mati vstane.

Deček je sedel pri ognju in razmišljal. Pred njegovimi dušnimi očmi se je vrstila iz preteklosti slika za sliko:

Prav majhen je še bil, ko sta hodila z materjo po zapuščeni cesti. V neki vasi sta tolkla po bobnu in opica Marko je plesala, delala poklone, se spakovala in ponesemala ljudi. Okrog njih se je zbralo

mного ljudi. Nekateri so metali drobiš v hoben. Tedaj je njega nekdo sunil z okovanjo palico med rebra. Zastokal je in se zgrudil. Zavedel se je v materinem naročju, sredi prostrane jase, okrog katere so visoke smreke pošumevale pesem o svobodi.

»Sinček, ali te zelo boli!« ga je nežno vprašala. Iz oči so ji vrele vroče solze.

»Boli, a ne hudo! Kmalu bom zdrav. Zakaj jočeš, mama?«

»Jočem, ker je svet tako hudoben. Jočem, ker si moj otrok in obsojen na večno potikanje. Do smrti se boš potikal in hudobni ljudje te bodo preganjali... Odnesla te bom globoko v gozd in ti postlala mehko posteljico iz maha in listja. Ko ozdraviš, bova odšla naprej iskat srečo. Ded mi je pravil, da je nekje dežela brez bridkosti. Njegove gosli ti bom dala in ko boš zaigral, bo pela vsa narava okrog tebe.«

Mati je storila kakor je obljubila. Vanko jo je ljubil, čeprav se mu je v mladi duši često vzbujal bes, kajti mati ga je vzgajala v mržnji proti vsem, ki niso bili ciganskega rodu. Skupno sta kradla po vaseh kokoši ter goljufala lahkoverne kmetice...

Ta hip, ko je hladno jutro dihala skozi vejevje in ko je zaplapolal plamen pred šotorom, je v bolečinah zastokala Vankova mati.

Fantku je bilo tesno pri srcu. Slutil je, da bo kmalu stopila smrt skozi špranje v šotoru in on bo ostal sam v mračnem gozdu.

Ko se je sonce dvignilo na obzorju, je mati res izdihnila. Vanko je klečal ob njej in njegovi drobni prstki so brenkali po strunah starih gosli, a po rjavem obrazu je polzela solza za solzo.

V temnem gozdu je ob belem dnevu skovikal skovir.

(Konec)

„Slov. Gospodar“ stane:
za vse leto 32 din, za pol leta 16 din, za četrt leta 9 din.